

02-50-6

08-12-2011

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Broj: 05-50-1-1839/11
Sarajevo, 7.12.2011. godine

PRIMLJENO:		08-12-2011	
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
02	50-6-16-5	11	

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH

- Dom naroda-

SARAJEVO

PREDMET: Odgovor na izaslaničko pitanje – dostavlja se

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 168. sjednici održanoj 7.12.2011. godine, utvrdilo je Odgovor na pitanje koje je postavila Nermina Kapetanović, izaslanica u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

U pravitku prosljeđujemo Odgovor radi njegovog dostavljanja izaslanici.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

**BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA**

Broj: 05-50-1-1839/11
Sarajevo, 7.12.2011. godine

Nermina Kapetanović, delegat u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 5.sjednici ovog doma održanoj 14.09.2011.godine, postavila je sljedeća poslanička pitanja:

"1.Kada će u parlamentarnu proceduru biti upućeni Zakon o ministarstvu vanjskih poslova, Strategija vođenja vanjske politike BiH, te Zakon o izvršenju vanjskih poslova?"

2.Molim da se zastupnicima i delegatima PSBiH dostavi izvještaj o radu Odsjeka za ekonomsku diplomatiju Ministarstva vanjskih poslova BiH za period 2006-2010 godine."

Na postavljena pitanje, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je na sjednici 168. održanoj 7.12.2011. godine, utvrdilo sljedeći

ODGOVOR

1.Zakon o vanjskim poslovima BiH će biti upućen u parlamentarnu proceduru nakon što Predsjedništvo BiH razmotri, očituje se i dostavi pozitivno mišljenje na predloženi tekst Zakona.

Kada je u pitanju strategija vođenja vanjske politike BiH tekst je dostavljen Predsjedništvu BiH na razmatranje, u prošlom sazivu Predsjedništva BiH. Do danas nije dobijena povratna informacija.

Ministarstvo vanjskih poslova BiH nikada nije pokretalo inicijativu donošenja Zakona o izvršenju vanjskih poslova, budući da je ta materija regulisana predloženim Zakonom o vanjskim poslovima BiH.

2.U prilogu se dostavlja traženi izvještaj o radu Odsjeka za ekonomsku diplomaciju Ministarstva vanjskih poslova BiH za period 2006-2010 godine.

MFA-BIL-ED

IZVJEŠTAJ O RADU

MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BiH U OBLASTI EKONOMSKE DIPLOMATIJE

ZA PERIOD 2006. - 2010. GODINA

Ekonomska diplomatija zauzima veoma značajno mjesto u aktivnostima Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. I pored postojećeg trenda globalizacije i integracije u međunarodnim odnosima unutar kojeg privrede postaju sve manje nacionalne, a sistem proizvodnje sve više utemeljen na međunarodnoj podjeli rada, uloga država i diplomatija kao instrumentarija promovisanja i zaštite interesa ipak ostaje i dalje vrlo značajna, posebno u oblasti ekonomskih odnosa (Ekonomska diplomatija). Uzimajući u obzir ovu činjenicu, MVP BiH je dao prioritet promotivno-marketinškoj ulozi diplomatije BiH, sa zadatkom stvaranja nove slike o Bosni i Hercegovini, te animiranja poslovnih partnera i potencijalnih ulagača u BiH.

U svojim aktivnostima Ministarstvo vanjskih poslova BiH usko saraduje sa Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Agencijom za unapređenje stranih ulaganja u BiH (FIPA) i Vanjskotrgovinskom komorom Bosne i Hercegovine.

Odsjek za Ekonomsku diplomatiju Ministarstva vanjskih poslova BiH kontinuirano vrši analizu ekonomskih informacija koje dobija iz DKP mreže BiH, te na osnovu toga izrađuje strategiju privrednih nastupa Bosne i Hercegovine u pojedinim državama. Takođe, ovaj Odsjek, direktno ili putem nadležnih bh. institucija, obavještava potencijalne privredne partnere iz BiH o potrebama/upitima za saradnju, koje pojedinačni strani privredni subjekti dostavljaju DKP mreži BiH.

Odsjek za Ekonomsku diplomatiju učestvuje u organizovanju posjeta privrednih delegacija iz Bosne i Hercegovine drugim državama, kao i privrednih delegacija iz inozemstva Bosni i Hercegovini. U saradnji sa Vanjskotrgovinskom komorom BiH priprema i obezbjeđuje učešće firmi iz BiH na ekonomskim sajmovima i izložbama kao i na specijalizovanim privrednim, turističkim i drugim manifestacijama u inostranstvu.

U cilju unapređenja izvoza bh. firmi i privlačenja stranih investicija u BiH, Odsjek za ekonomsku diplomatiju MVP BiH je, u saradnji sa ambasadama BiH, organizovao veći broj prezentacija privrede BiH u inostranstvu u vidu "Poslovnih foruma". U ovim prezentacijama učestvuju: FIPA BiH koja prezentira i promovira mogućnosti ulaganja u BiH, zakonsku regulativu, razne projekte za investicije itd., Vanjskotrgovinska komora BiH koja prezentira proizvodne programe raznih firmi koje su dostigle nivo i kapacitet koji zadovoljava svjetske standarde i privrednici BiH koji su zainteresovani da ostvare ekonomsku saradnju u vidu izvoza roba ili usluga.

Odsjek za ekonomsku diplomatiju redovno učestvuje u radu većine mješovitih međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju kao i u radu Izvoznog vijeća BiH.

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine izvršilo je prilagođavanje ekonomskog dijela web stranice realnim potrebama bh privrede.

U 2006. godini Odsjek za ekonomsku diplomatiju MVP BiH je, pored ostalih redovnih aktivnosti:

- učestvovao u organizaciji privrednih i turističkih prezentacija BiH u Libiji, Njemačkoj, Kataru, Maleziji i Velikoj Britaniji;
- koordinirao učešće firmi iz BiH na međunarodnim sajmovima u saradnji sa VTK u Libiji, Alžiru, Maleziji, Albaniji i Turskoj;
- učestvovao u organizaciji posjeta privrednih delegacija iz BiH Libiji i Kataru, kao i posjeta privrednih delegacija iz Švicarske, Francuske i grupe od 350 poslovnih ljudi iz Turske u martu 2006. godine;
- koordinirao razmjene posjeta sa Pakistanom i Saudijskom Arabijom u cilju izvoza proizvoda namjenske industrije;
- **učestvovao u procedurama usaglašavanja bilateralnih sporazuma koji se tiču privredne saradnje;**
- **učestvovao u aktivnostima uspostave Izvoznog Vijeća BiH.**

U 2007. godini izrađen je prvi prijedlog sveobuhvatnog Operacionog plana reorganizacije ekonomske diplomatije BiH, kako u sjedištu MVP tako i u DKP mreži BiH.

Uspostavljen je ekonomski dio web stranice MVP BiH, sa posebnom rubrikom gdje se u realnom vremenu mogu dobiti informacije o poslovnim mogućnostima za firme u BiH, a koje MVP dobija putem DKP mreže.

Rezultat mnogobrojnih aktivnosti je potpisivanje ugovora UNIS PRETIS-a (juni 2007), FMSN (Fabrika motora za specijalne namjene sa Pala) i OPTEL Banja Luka (juli 2007) sa Pakistanskom Direkcijom za namjensku industriju o isporuci/realizaciji poslova u toj državi.

Odsjek je koordinirao organizaciju privredne prezentacije BiH u Danskoj (mart 2007).

Organizovana je prva poslovna konferencija BiH – Bugarska u Sofiji uz značajno učešće bh. i bugarskih firmi u septembru 2007. godine.

Organizovani su i Dani privrede BiH u Bavarskoj (Minhen), uz učešće oko 30 bh. i njemačkih firmi u oktobru 2007. godine.

Ministarstvo vanjskih poslova BiH učestvovalo je u aktivnostima nadležnih organa BiH usmjerenim na rješavanje duga BiH prema Libiji.

Takođe, Odsjek za ekonomsku diplomatiju je aktivno učestvovao u pripremi i realizaciji posjeta stranih delegacija BiH (posjete premijera Slovenije Janše, premijera Hrvatske Sanadera, premijera Malezije).

Odsjek preduzimao aktivnosti na privlačenju stranih ulagača u BiH (koordinirao posjetu BiH predstavnika turske grupe KOĆ Holding koja je za rezultat imala upućivanje pisma namjere od strane te grupe za dobijanje koncesije nad rudnicima u Varešu i Olovu; Odsjek je pružao usluge francuskoj kompaniji LAFARGE za izgradnju fabrike gipsa u regionu Bihaca).

Koordinirana je organizacija privrednog dijela zvanične posjete Predsjedavajućeg Vijeća ministara BiH Mađarskoj i Češkoj Republici, posjete Ministra vanjskih poslova BiH Maleziji i Singapuru, posjete Predsjedavajućeg Predsjedništva BiH Francuskoj.

Tokom 2007. godine su izvršene pripreme za posjetu ministra vanjskih poslova BiH Alžiru, planiranu za 2008. godinu. Uspostavljeni su kontakti s nadležnim alžirskim institucijama, radi dogovora o detaljima organizacije privrednog dijela posjete.

Odsjek je redovno učestvovao u radu većine mješovitih međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju (Indonezija, Katar, Mađarska, Ukrajina, Turska, kao i međuresorna Komisija za Svjetsku izložbu u Sangaju).

Predstavnici Ministarstva redovno su učestvovali u radu Izvoznog vijeća BiH.

U 2008. godini nastavljene su aktivnosti na privlačenju potencijalnih stranih ulagača u BiH, sa posebnim naglaskom na prezentaciju što većeg broja konkretnih projekata za ulaganja u našu zemlju, te promjeni slike BiH u svijetu u smislu promocije BiH kao interesantne turističke destinacije. Nastavljene su aktivnosti na promociji izvoza bh proizvoda i otvaranju novih tržišta za firme iz BiH.

U tom kontekstu, poseban akcenat stavljen je na tržišta Sjeverne Afrike, Jugoistočne Azije, Centralne i Istočne Evrope i našeg regiona. Takođe, prioritet je dat sektorima sa izraženom dodatnom vrijednosti, kao i onim granama industrije/privrede u kojima BiH može biti konkurentna na stranom tržištu.

Odsjek je u saradnji sa našim DKP organizovao privredne manifestacije pod nazivom "Prezentacija mogućnosti investiranja, saradnje i poslovanja u BiH", kao i promocije izvoza bh. proizvoda i otvaranje novih tržišta za firme iz BiH.

Organizovane su posjete sa prezentacijom bosanskohercegovačkih privrednih mogućnosti zemljama najznačajnijim vanjskotrgovinskim partnerima Bosne i Hercegovine, što ima za cilj smanjenje vanjskotrgovinskog deficita Bosne i Hercegovine sa navedenim zemljama.

U organizaciji Ministarstva vanjskih poslova BiH privredna delegacija od četrdesetak poslovnih ljudi iz Bosne i Hercegovine učestvovala je 13. i 14. maja 2008. godine na Poslovnoj konferenciji Bosne i Hercegovine i Alžira.

Na ovoj konferenciji, koja je održana u glavnom gradu Alžira, sa alžirske strane učešće su uzeli g. Brahim Bendjaber, direktor Privredne komore Alžira, ambasador Ogab Boubecker, direktor Direkcije za ekonomsku saradnju Ministarstva vanjskih poslova Alžira, te predstavnik Alžirske agencije za investicije, a iz Bosne i Hercegovine ambasador BiH u Parizu g. Admir Šahović, potpredsjednik Vanjskotrgovinske komore BiH g. Mahir Hadžiahmetović, te zamjenica direktora FIPA-e g-đa Jasna Krivošić-Prpić.

Ovom prilikom parafiran je Sporazum o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, koji su parafirali zamjenik ministra finansija BiH g. Fuad Kasumović i generalni direktor za poreska pitanja u Ministarstvu finansija Alžira. Ovo je prvi sporazum ovakve vrste koji je Alžir potpisao sa jednom od država Zapadnog Balkana.

U direktnim bilateralnim razgovorima koji su uslijedili u drugom dijelu Ekonomskog foruma pored šezdesetak kompanija iz Alžira učestvovalo je i 26 firmi iz BiH:

ENERGOINVEST Sarajevo, HIDROGRADNJA Sarajevo, ORAO Bijeljina, BNT Novi Travnik, FMSN Pale, TRZ Hadžići, TAMARIS COMPANY Banja Luka, METALNO Zenica, REMONTMONTAŽA Tuzla, NOVA FORMA Šamac, ŠIPAD KOMERC Sarajevo, UNIS TOK Kalesija, KOMAR Donji Vakuf, BLAGOLEKS Bijeljina, ZEPS Zenica, BELLISSIMA Sarajevo, BBI Sarajevo, FABRIKA DUHANA SARAJEVO, PRETIS Sarajevo, GINEX Goražde, MDC Sarajevo, POBJEDA Tešanj, PROMO Donji Vakuf, NEIMAX Visoko, SOLANA Tuzla, INTERŠPED Sarajevo.

Ovi su razgovori bili izuzetno uspješni. Također, pored Energoinvesta koji je već prisutan kao izvođač velikih poslova u Alžiru, mnoge naše firme ostvarile su prve konkretne poslovne dogovore, poput Hidrogradnje, Šipada, Nove forme, Promo, Neimax, Metalno, dok je firma Tamaris company još za vrijeme trajanja konferencije potpisala dva ugovora sa alžirskim partnerima.

U organizaciji Odsjeka za ekonomsku diplomatiju MVP-a BiH i Ambasade BiH u Francuskoj održana je prezentacija turističke ponude Bosne i Hercegovine u Parizu 1. decembra 2008. godine.

Partner za razgovore sa francuske strane bile su članice Udruženja SNAV, koje okuplja najznačajnije francuske turističke agencije/tur operatore. Predsjednik SNAV-a je većinski akcionar jednog od najvećih francuskih i evropskih tur operatera FRAM. Prezentacija je održana u prostoru Ambasade BiH u Parizu.¹ Generalnu prezentaciju turističkih potencijala BiH održali su predstavnici Turističkog udruženja BiH. Bosanskohercegovačke turističke agencije Centrotrans iz Sarajeva, Zepter passport iz Banja Luke, Almira-travel Mostar, STP Derventa, Albatros, Relax tours i Palma iz Sarajeva ovom prilikom su prezentovale svoje ponude za narednu sezonu, te održale brojne bilateralne susrete sa francuskim turističkim operatorima i agencijama.

U skladu sa političkim opredjeljenjem u Bosni i Hercegovini da ekonomska diplomatija treba da bude jedan od prioriteta vanjske politike BiH, Odsjek za ekonomsku diplomatiju je tokom **2009. godine** preduzeo niz aktivnosti (uključujući aktivnosti za koje je potrebna veoma kompleksna priprema) koje su dale konkretne rezultate na promotivno-marketinškoj ulozi diplomatije BiH.

Odsjek za ekonomsku diplomatiju Ministarstva vanjskih poslova BiH nastojao je da uključi sve nadležne institucije u Bosni i Hercegovini u aktivnosti usmjerene prema unaprjeđenju izvoza i privlačenju stranih investicija, posebno Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, FIPA-u BiH i Vanjskotrgovinsku komoru BiH, kako bi se koordiniranom aktivnošću ovih institucija što bolje iskoristile potencijalne prednosti koje ima naša zemlja, te tako u postojećim uslovima na što bolji način zaštitili naši nacionalni ekonomski interesi u međunarodnim ekonomskim odnosima.

Poseban akcenat dat je stvaranju uslova za uspostavu što većeg broja poslovnih kontakata bh firmi sa potencijalnim stranim poslovnim partnerima, što predstavlja pružanje najkonkretnije pomoći bh poslovnim subjektima u njihovim nastojanjima da svoje proizvode i usluge plasiraju na strana tržišta.

U tom smislu Odsjek za ekonomsku diplomatiju, u saradnji sa diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH, FIPA-om BiH i Vanjskotrgovinskom komorom BiH, tokom 2009. godine organizovao je veći broj prezentacija privrednih mogućnosti Bosne i Hercegovine:

- Poslovni forum Bosna i Hercegovina - Srbija u Beogradu 4. marta 2009. godine, na kojem su održana izlaganja na temu „Privredna saradnja i aktuelni problemi u saradnji između Republike Srbije i Bosne i Hercegovine u uslovima primjene Sporazuma CEFTA 2006“. U direktnim bilateralnim poslovnim razgovorima privrednika Bosne i Hercegovine i Srbije učestvovali su predstavnici 69 firmi iz BiH i preko 70 firmi iz Srbije.

- U Monaku je 31.03.2009. godine održana prva privredna prezentacija BiH. Iako je riječ o maloj zemlji, Monaku je sjedište velikog broja značajnih svjetskih kompanija i uticajnih poslovnih ljudi. Nadležni u Monaku posvetili su našoj privrednoj prezentaciji značajnu pažnju (otvaranje od strane ministra vanjskih poslova Monaka, prisustvo TV Monaka i 3 dnevna/sedmična pisana medija).

¹ U uvodnom dijelu prisutnim bosanskohercegovačkim i francuskim turističkim agencijama obratili su se ambasador BiH u Francuskoj Almir Šahović, generalni sekretar Udruženja turističkih agencija Francuske Jean Marc Rose i šef Odsjeka za ekonomsku diplomatiju MVP-a BiH dr. Murat Ramadanović

Prezentaciji je prisustvovalo oko 40 kompanija iz Monaka i prisutne bh firme² su za vrijeme prezentacije ostvarile veoma konkretne kontakte sa potencijalnim partnerima iz Monaka

- Odsjek za ED pružio je pomoć Stalnoj Misiji BiH pri UN prilikom promotivne kampanje Bosne i Hercegovine kao kandidata za nestalnu članicu Vijeća Sigurnosti UN-a, u okviru koje je održana ekonomsko-turistička promocija Bosne i Hercegovine, 19. i 20. maja 2009. godine u palati Ujedinjenih Nacija u New York-u. Na prijemu su prisustvovali diplomatski predstavnici preko 120 zemalja članica UN-a, te UN sekretarijata, kao i privrednici iz BiH.

- U Tripoliju je 2. juna 2009. godine Odsjek organizovao Poslovni forum Bosna i Hercegovina – Libija. Libijskim biznismenima prezentovane su mogućnosti ulaganja i poslovanja u Bosni i Hercegovini, te predstavljeni razni projekti za investicije. Poslovnom forumu prisustvovali su predstavnici različitih institucija i kompanija iz Libije, kao i Privredna delegacija Bosne i Hercegovine u kojoj se nalazilo ukupno 77 poslovnih ljudi iz 53 firme. Za vrijeme boravka u Libiji za Privrednu delegaciju Bosne i Hercegovine organizovana je i posjeta proizvođaču začina, voćnih sokova i flaširane vode „MIMS Jafara“ (koja je 100% u vlasništvu kompanije „MIMS“ iz BiH), gdje su naši privrednici imali priliku da obiđu proizvodne pogone i upoznaju se sa poslovanjem ove uspješne firme, koja predstavlja primjer investicije jedne kompanije iz Bosne i Hercegovine u drugoj državi.

- U cilju proširenja saradnje firmi iz Bosne i Hercegovine sa švedskim firmama, što bi kao krajnji rezultat trebalo da ima unaprjeđenje izvoza bosanskohercegovačkih firmi na tržište Švedske i privlačenje švedskih investicija u Bosnu i Hercegovinu, organizovan je Poslovni forum Bosna i Hercegovina – Kraljevina Švedska 5. novembra 2009. godine u Štokholmu. Švedskim biznismenima prezentovane su mogućnosti ulaganja i poslovanja u Bosni i Hercegovini. U bilateralnim razgovorima sa švedskim kompanijama zainteresovanim za poslovnu saradnju učestvovalo je ukupno 42 poslovnih ljudi iz 26 firmi iz BiH

- Odsjek za ekonomsku diplomatiju je učestvovao u pripremama nastupa Privredne delegacije BiH na Malezijskom globalnom poslovnom forumu koji je pod nazivom „Malaysian Global Business Forum – Bosnia“ održan od 8.-11. novembra 2009. godine u malezijskoj saveznoj državi Sarawak. Cilj ovog foruma bio je da postane platforma za unaprjeđenje globalne poslovne saradnje sa Malezijom, a ove godine Bosna i Hercegovina imala je status „zemlje partnera“

Pored organizovanja prezentacija privrednih mogućnosti Bosne i Hercegovine u inostranstvu u vidu poslovnih foruma, Odsjek za ekonomsku diplomatiju je u izvještajnom periodu januar-decembar 2009. godine, u skladu sa obavezama utvrđenim Planom rada MVP-a BiH, redovno izvršavao i sljedeće aktivnosti:

- redovni svakodnevni kontakti sa DKP-ima BiH, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Agencijom za promociju stranih ulaganja (FIPA) BiH, Vanjskotrgovinskom komorom BiH, entitetskim i kantonalnim privrednim komorama, Udruženjem poslodavaca BiH kao i pojedinačnim privrednim subjektima
- posredovanje u uspostavi poslovnih kontakata bh. proizvođača sa partnerima u inostranstvu na inicijativu stranih ili bh firmi
- koordiniranje učešća BiH firmi na međunarodnim sajmovima u saradnji sa DKP-ima BiH i Vanjskotrgovinskom komorom BiH

² Iz BiH učestvovala sljedeće kompanije: Tamaris, Zira, Interšped, Granof i Bosnalijek

- redovno dopunjavanje ekonomskog dijela web stranice MVP BiH informacijama o poslovnim mogućnostima za firme iz BiH, koje MVP dobiva putem DKP
- distribucija štampanih i elektronskih promotivnih privrednih i turističkih materijala DKP-ima BiH u svijetu
- praćenje procedure usaglašavanja bilateralnih sporazuma koji se odnose na privrednu saradnju
- koordinacija potpisivanja bilateralnih međukomorskih sporazuma i sporazuma sa Agencijom za promociju stranih ulaganja BiH
- učešće u izradi priprema za konsultacije MVP BiH sa Ministarstvima vanjskih poslova drugih država iz domena ekonomske diplomatije
- priprema diplomatskih kadrova za rad u DKP u oblasti ekonomske diplomatije
- Odsjek je redovno učestvovao u radu većine mješovitih međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju (Indonezija, Jordan, Mađarska, Ukrajina, Turska, Rusija, kao i međuresorna Komisija za Svjetsku izložbu u Šangaju).
- Odsjek je redovno učestvovao u radu Izvoznog vijeća BiH.

U 2010. godini, koja je bila uglavnom pod uticajem globalne ekonomske krize, ekonomska diplomatija BiH je preduzela niz aktivnosti usmjerenih prema unaprjeđenju izvoza i privlačenju stranih investicija.

U periodu u kojem je došlo do znatnog smanjenja direktnih stranih investicija u BiH kao posljedica globalne ekonomske krize i usporenog procesa privatizacije državnih kompanija, odgađanja realizacije kapitalnih projekata i cjelokupne političke situacije koja doprinosi stvaranju nepovoljnog ambijenta za strane ulagače, Odsjek za ekonomsku diplomatiju se, kao koorganizator sa Bosna Bank International Sarajevo (BBI), aktivno uključio u organizaciju 1. međunarodne investicijske konferencije „Sarajevo Business Forum 2010“ koja je održana u Sarajevu 6. i 7. aprila 2010. godine. U saradnji sa renomiranom konsultantskom kućom iz inostranstva, koja je već bila angažovana na ovakvim projektima, realizovane su pripreme i izrada fizibiliti studija u skladu sa standardima i zahtjevima investitora. Forumu su, na poziv organizatora, prisustvovala mnoge ugledne ličnosti iz svijeta, kao Recep Tayyip Erdogan, premijer Republike Turske, Mahatir Mohamed, bivši premijer Malezije, Miguel Morations Cuyaube, ministar vanjskih poslova Kraljevine Španije, James Steinberg, zamjenik državnog sekretara SAD-a i mnogi drugi. Pored visokih političkih ličnosti, na Forumu je učestvovalo oko 500 investitora iz čitavog svijeta, 137 akreditovanih novinara i 46 medijskih kuća. Na ovu konferenciju došao je veliki broj investitora iz zemalja Zaliva, kao regiona sa trenutno najznačajnijim potencijalom za investiranje. Najviše investitora bilo je iz Turske, Malezije, Kuvajta, Saudijske Arabije, Katara, Emirata, Libije, Irana, Sjedinjenih Američkih Država. Tokom dva dana prezentovano je 157 projekata iz četiri oblasti: energija, infrastruktura, turizam i poljoprivreda, ukupne vrijednosti oko 11,5 milijardi eura. Zainteresovanim investitorima omogućeni su i organizovani radni sastanci s predlagačima projekata. Ovim je otvoren proces analiza i pregovora sa investitorima i u narednom periodu se očekuju konkretni

rezultati. Namjera organizatora je da se na „Sarajevo Business Forumu“ svake godine okupe veliki investitori iz cijelog svijeta i da se Sarajevo pozicionira kao regionalni investicijski centar.

2010. godine priliku za predstavljanje svojih projekata iz regiona su imale Hrvatska i Slovenija. Ova konferencija je napravila veliku promociju BiH tako što je u svijet otišla informacija da je naša zemlja spremna za pokretanje velikih projekata u oblasti energetike, infrastrukture, turizma i poljoprivrede.

Nakon pada globalne ekonomske aktivnosti, najvećeg od perioda II svjetskog rata, u periodu kada su tržišta tek počela lagano da se oporavljaju, Odsjek za ekonomsku diplomatiju je u svojim aktivnostima dao prioritet promociji izvoza bh proizvoda i otvaranju novih tržišta za bh firme izvoznice. U tom smislu upućen je upit svim firmama koje se nalaze u našoj bazi podataka (oko hiljadu firmi) uz molbu za dostavu podataka o tome koje proizvode žele da izvoze i za koja svjetska tržišta su najviše zainteresovane. Na osnovu odgovora koje su dostavile 83 bh firme, napravljena je analiza koja je pokazala da najveći interes postoji za izvoz bh proizvoda na tržišta susjednih zemalja i zemalja Evropske unije, zatim regije Sjeverne Afrike i Bliskog Istoka, te zemalja nastalih od bivšeg SSSR-a.

Informacije o tržištima za koja su naše firme najviše zainteresovane iskorištene su kod izbora prioriteta zemalja u kojima je potrebno održati prezentacije privrednih mogućnosti Bosne i Hercegovine. Tako je u saradnji sa diplomatsko-konzulanim predstavništvima BiH, Ministarstvom vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, FIPA-om BiH i Vanjskotrgovinskom komorom BiH, tokom 2010. godine organizovan veći broj prezentacija u vidu poslovnih foruma.

U cilju promovisanja privrednih potencijala Bosne i Hercegovine i predstavljanja bosanskohercegovačkih firmi na tržištu Republike Makedonije u saradnji sa Ministarstvom inostranih poslova Republike Makedonije, Agencijom za unaprjeđenje investicija RM i Stopanskim komorama RM, organizovan je u Skoplju 16. juna 2010. godine Poslovni forum BiH - Makedonija. U svojim izlaganjima ministar za ekonomiju Republike Makedonije Fatmir Besimi i ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine Mladen Zirojević istakli su brojne mogućnosti za unaprjeđenje privredne saradnje između dvije zemlje, koja je u ovom trenutku dosta skromna (u 2009. godini obim vanjskotrgovinske razmjene iznosio je oko 130 miliona USD) iako su i Republika Makedonija i Bosna i Hercegovina potpisnice Sporazuma CEFTA. Predstavnicima agencija za unaprjeđenje investicija i privrednih komora prezentovali su mogućnosti ulaganja u Bosnu i Hercegovinu i Makedoniju, zakonsku regulativu, razne projekte za investicije, te proizvodne programe firmi koje su dostigle nivo i kapacitet koji zadovoljava svjetske standarde. U drugom dijelu Foruma održani su poslovni razgovori predstavnika bh firmi sa predstavnicima makedonskih kompanija zainteresovanih za saradnju. Na ovim bilateralnim susretima učestvovalo je 38 kompanija iz BiH i preko 50 firmi iz Makedonije.

U julu je organizovana posjeta Bosni i Hercegovini investitora iz Dubaija, a u septembru investitora iz Mađarske i Slovačke. Odsjek za ekonomsku diplomatiju je u oktobru pripremio posjetu BiH privredne delegacije iz Poljske.

U okviru priprema za održavanje velikog ekonomskog samita za zemlje Zapadnog Balkana i Sjedinjene Američke Države, koji je pod nazivom „US-Balkan Business Summit“ američka država Maryland uz podršku US State Departmenta planirala održati početkom 2011. godine, od 09.-14. oktobra 2010. godine, organizovana je posjeta g. Charlesa Dillona, predsjednika Poslovne alijanse SAD – Balkan i ekonomskog savjetnika države Maryland, Bosni i Hercegovini radi održavanja inicijalnih sastanaka sa predstavnicima namjenske industrije, vodećih privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini, predstavnicima medija kao i sa predstavnicima državnih institucija Ministarstva vanjskih poslova BiH, Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, FIPA-e BiH, te Vanjskotrgovinske komore BiH. Događaj je upriličen na Univerzitetu Baltimor, koji kao jedan od najboljih javnih univerziteta u SAD-u ima 20-godišnju saradnju sa Univerzitetom u Sarajevu. Ekonomski samit na kojem su učestvovali predstavnici javnog i privatnog sektora iz Bosne i

Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore, Srbije, Albanije, Makedonije, Kosova i Slovenije imali su za cilj poslovno povezivanje ovih država i SAD-a.

Cilj samita bio je povećanje američkog ekonomskog prisustva na Balkanu. Na panel diskusijama razgovaralo se o saradnji iz oblasti namjenske industrije, energetskom sektoru, transportu i komunikacijama, auto industriji, turizmu, poboljšanju trgovinskih veza, bankarstvu i finansijama, high tehnologiji.

U saradnji sa „Mađarskom državnom agencijom za investicije i razvoj trgovine“ (ITDH) u Budimpešti je 20. oktobra 2010. godine organizovan Poslovni forum BiH – Mađarska. Za vrijeme Foruma prisutnima su prezentovane mogućnosti ulaganja u Bosnu i Hercegovinu i Mađarsku, te razni projekti za investicije. Na bilateralnim poslovnim razgovorima učestvovalo je 19 kompanija iz BiH i 34 firme iz Mađarske.

Tokom 2010. godine Odsjek za ekonomsku diplomatiju je kontinuirano radio na animiranju bh. firmi i koordiniranju njihovog učešća na međunarodnim sajmovima u saradnji sa DKP-ima BiH i Vanjskotrgovinskom komorom BiH, te posredovao u uspostavi poslovnih kontakata bh proizvođača sa partnerima u inostranstvu na inicijativu stranih ili bh firmi. Predstavnici Odsjeka redovno su učestvovali u radu Izvoznog vijeća BiH, kao i 9 mješovitih međudržavnih komisija za ekonomsku saradnju (Indonezija, Slovenija, Iran, Jordan, Mađarska, Katar, Ukrajina, Turska, Rusija).

Odsjek za ekonomsku diplomatiju MVP BiH je uspostavljen 2003. godine. Mali tim, koji trenutno pored šefa Odsjeka broji 7 diplomata, koordinira aktivnosti diplomatsko- konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine u domenu privredne prezentacije Bosne i Hercegovine u svijetu, koje se odnose na privlačenje stranih ulaganja u privredu BiH i otvaranje novih tržišta za privrednike iz naše zemlje (mnoge zemlje u svojim ministarstvima imaju formirane sektore za ekonomsku diplomatiju, sa daleko većim brojem diplomata angažovanih na ovim poslovima).

U svim diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH postoji po jedan diplomata zadužen za poslove ekonomske diplomatije. U najvećem broju slučajeva isti diplomati su zaduženi i za druge vrste poslova (od političkih aktivnosti, kulture, pa do konzularnih i računopolagačkih poslova) što otežava njihov angažman u oblasti ekonomske diplomatije.

Odsjek za ekonomsku diplomatiju MVP BiH je u 2007. godini izradio prijedlog Operacionog plana za jačanje ekonomske diplomatije BiH, po kojem bi ovaj Odsjek prerastao u Sektor za ekonomsku diplomatiju, što je trebalo biti realizovano donošenjem Zakona o vanjskim poslovima. Prema ovom prijedlogu bio bi ojačan određen broj DKP BiH, koji bi postali regionalni centri DKP mreže za ekonomsku diplomatiju. Diplomatsko-konzularna predstavništva BiH bi u prvo vrijeme bila ojačana sa po 1-2 ekonomska savjetnika, od kojih bi najmanje jedan trebao da bude "local staff" – osoba sa iskustvom u poslovnom svijetu zemlje prijema.

Naravno, djelovanje ekonomske diplomatije je uslovljeno ukupnom ekonomskom situacijom u državi. U cilju njenog efikasnijeg funkcionisanja neminovno je unutar same države stvoriti adekvatne zakonske, organizacione i tržišne uslove (poboljšanje zakona iz ekonomske oblasti, pojednostavljivanje procedure registracije firme, unutrašnja sigurnost u zemlji, kvalitet bankarskog sektora itd), što je zadatak drugih resora. Zbog postojećih sistematskih nedostataka, mnoge inicijative pokrenute kroz kanale ekonomske diplomatije često ne mogu biti realizovane.

Šef Odsjeka

dr Murat Ramadanović

